

สำเนา

12 ก.ค. 2561

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๓๓๖/๒๕๕๖
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๕๗/๒๕๕๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

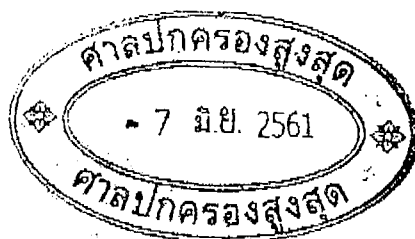
ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๗ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๑

ระหว่าง { นายมนตรี ทองสุข ผู้ฟ้องคดี
นายอำเภอหลังสวน ที่ ๑
ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ที่ ๒
นายธวัชชัย พัฒน์ทอง ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

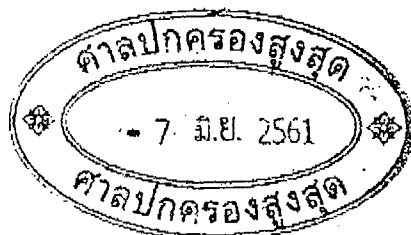
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๘/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๒/๒๕๕๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครศรีธรรมราช) คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศอำเภอหลังสวน ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ โดยมีผู้สมัครจำนวน ๒ คน คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครหมายเลข ๒ ผลการเลือกปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คะแนน ๘๑ คะแนน ส่วนผู้ฟ้องคดีได้คะแนน ๗๙ คะแนน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

เป็นผู้ใหญ่บ้าน...
สำเนาถูกต้อง

(นางสาววิญญา ช่วยเต็ม)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

เป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ คัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้สอบสวนข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลและพยานแวดล้อม ต่างๆ แล้วปรากฏผลการสอบสวน ดังนี้ ๑. วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ นายชिरา จิฎกานัญจน์ จ่ายเงินให้นายอุดมพล คงกุลวิชุดพงษ์ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทนไม่ให้นายอุดมพล ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ต่อมานายอุดมพลได้ไปปรึกษากับผู้ฟ้องคดีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงพาไปแจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ๒. วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ นายสมนึก มากขนอน จ่ายเงินให้นางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา จำนวน ๔,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทน ไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน พร้อมทั้งได้เก็บบัตรประจำตัวประชาชนไป ต่อมานางสาว อารีรัตน์ได้แจ้งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงพาไปแจ้งความลงบันทึกประจำวัน เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา และเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ นางสาวอารีรัตน์ได้ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อนายประเมษฐ์ โภคบุตร ปลัดอำเภอหลังสวน ว่า เงินที่ได้รับมาจากนายสมนึกมีพยานเห็นเหตุการณ์ ๒ คน คือ นายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย และนายวิโรจน์ จันทรมณี โดยก่อนวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ นางสาวอารีรัตน์ได้นำเงินดังกล่าวไปชำระค่าวงจรถรถจักรยานยนต์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมพรเหรียญทองมอเตอรื จำนวน ๒,๐๐๐ บาท และจากการที่นายประเมษฐ์ได้สอบสวน ข้อเท็จจริงผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๑๓ คน ปรากฏตามรายงานสรุปผลการสอบสวน ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ที่ ขพ ๐๒๑๗/๓๔๕๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๘๘๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เนื่องจากไม่มี พยานหลักฐานที่จะบ่งชี้ให้เห็นได้ว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม จึงให้อำเภอหลังสวนยึดถือผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ รวมทั้ง มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๘๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งยกคำร้อง คัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๒๘๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดี และได้มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๔๙๐๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า

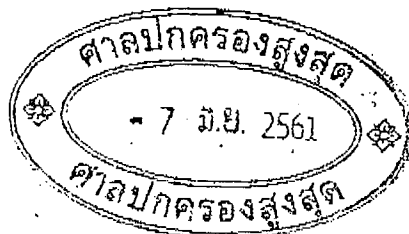

/ท้ายก...

ให้ยกคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เหตุผลว่านายวิโรจน์ พยานผู้เห็นเหตุการณ์ให้การว่าไม่รู้เห็นเหตุการณ์ ทั้งที่ในชั้นสอบสวนนายวิโรจน์ได้ให้การด้วยความสมัครใจว่าเห็นเหตุการณ์ แต่กลับคำให้การในชั้นอุทธรณ์และเป็นพยานเพียงปากเดียวเท่านั้น โดยไม่ได้มีการสอบปากคำพยานคนอื่น ๆ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกเลิกผลการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และเพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือจังหวัดชุมพร ที่ ขพ ๐๐๑๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓ (ที่ถูกต้อง คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ส่วนที่สุดที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๕๙๙๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่แจ้งยกคำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้ฟ้องคดี) และให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่

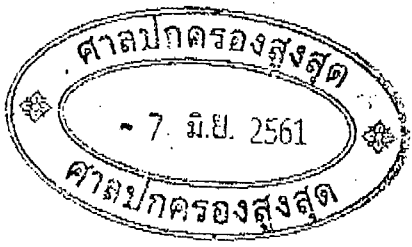
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นการเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผู้สมัครจำนวน ๒ คน คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครหมายเลข ๒ ผลการเลือกปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คะแนน ๕๑ คะแนน ส่วนผู้ฟ้องคดีได้คะแนน ๗๙ คะแนน บัตรเสีย ๖ บัตร จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ๑๕๓ คน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน ตามคำสั่งอำเภอหลังสวนที่ ๓๕๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และรายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยอ้างว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านมีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่ไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยการสอบสวนผู้ฟ้องคดีและพยานผู้เกี่ยวข้อง คือ นางสาวอารีรัตน์ หิตชนะ ซึ่งให้การว่านายสมนึกหรือหมี มากขนอน ให้เงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนายวิโรจน์ จันทรมณี เป็นผู้เห็นเหตุการณ์ แต่นายสมนึกให้การปฏิเสธว่าไม่ได้ให้เงินนางสาวอารีรัตน์ และไม่ได้อยู่ในพื้นที่ในช่วงวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่มีพยานให้การว่าเห็นนายสมนึกอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านในช่วงเวลาใกล้เคียง

กับวันที่...

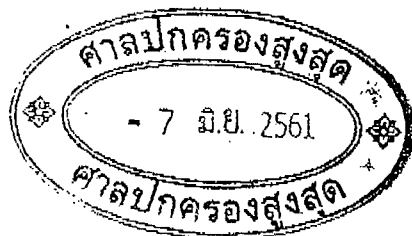
กับวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ ให้การว่า นายวชิรา
 จิฎกานัญจน์ ให้เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน แต่นายวชิรา
 ให้การปฏิเสธว่าไม่เคยให้เงินนายอุดมพลและไม่เคยช่วยผู้ใดหาเสียง จากคำให้การของ
 พยานบุคคลดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เชื่อว่ามีการกระทำดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และตาม
 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ กำหนดห้าม
 ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ก - จ กรณีจึงเข้าข่ายเป็นการเลือกผู้ใหญ่บ้าน
 โดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
 ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงรายงานผลการสอบสวนพร้อมส่งสำนวนการสอบสวนแก่
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พ้นจากตำแหน่ง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ
 และมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่ง
 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ให้การ
 ปฏิเสธว่าตนไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึกและนายวชิรา หรือบุคคลใดๆ ชื่อเสียง
 หรือชื่อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่มี
 พยานหลักฐาน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งให้สอบปากคำพยานเพิ่มเติมพร้อมหลักฐาน
 ประกอบ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สอบสวนพยานเพิ่มเติมโดยนายอุดมพลให้การว่า ได้นำเงิน
 ๓,๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน แต่ไม่ได้ถ่ายสำเนาธนบัตรไว้
 นางสาวอารีรัตน์ให้การว่า ได้นำเงิน ๒,๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารกรุงศรีอยุธยา ยอด
 ส่วนเงินอีก ๒,๐๐๐ บาท นำไปซื้อของใช้ในครัวเรือน นายวิโรจน์ให้การว่า ไม่รู้ไม่เห็นเหตุการณ์
 และนายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ให้การว่า เห็นผู้ชายขับรถจักรยานยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียน
 และยื่นขอให้เงินนางสาวอารีรัตน์ไม่ทราบจำนวน โดยตนเองอยู่ห่างประมาณ ๑.๕ เมตร
 ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้วินิจฉัยว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยึดถือผลการเลือกผู้ใหญ่บ้าน
 เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าการเลือก
 ผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบและแจ้งสิทธิ
 ในการอุทธรณ์คำสั่ง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ได้พิจารณารายงานการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 แล้วเห็นว่า การสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งเป็นคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคล
 จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง จึงแจ้งข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบและแจ้งสิทธิให้ยื่น

/คำให้การ...

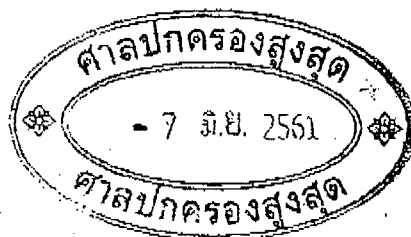
คำให้การโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานภายใน ๗ วัน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำคำชี้แจง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้การปฏิเสธว่าตนไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึก หรือหมี่ มากขนอน และนายวิชา จัญญาญจน์ หรือบุคคลใดๆ ไปซื้อเสียงหรือซื้อบัตร ประจำตัวประชาชนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐาน และเมื่อนางสาวอารีรัตน์ หิตชนะนา ได้อ้างว่านายวิโรจน์ จันทร์มณี เป็นผู้เห็นเหตุการณ์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีได้สอบปากคำนายวิโรจน์ไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย จึงให้ สอบปากคำนายวิโรจน์ให้ได้ความว่าเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ในกรณีที่มีการส่งมอบเงินและ ส่งมอบบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ หรือได้ยื่นการสนทนากันอย่างไร และประเด็นอื่น ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ให้สอบสวนนางสาวอารีรัตน์เพิ่มเติมให้ได้ความว่า ได้นำเงิน ๔,๐๐๐ บาท ไปผ่อนชำระค่าวงรถจักรยานยนต์เมื่อใด ชำระให้กับใคร มีหลักฐานการผ่อนชำระหรือไม่ และให้สอบสวนนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ ให้ได้ความว่า เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ของกลางอยู่ที่ใคร ได้ถ่ายสำเนาธนบัตรไว้หรือไม่ และนำเงินไป ใช้จ่ายอย่างไร ซึ่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมนายอุดมพลให้การว่า ได้นำเงิน ๓,๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน โดยฝากไว้ประมาณวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ หรือวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ไม่ได้ถ่ายสำเนาธนบัตรไว้ เนื่องจากไม่ได้เตรียมไว้ ร้องเรียนหรือคิดว่าจะมีเรื่องทำนองนี้ นางสาวอารีรัตน์ให้การว่า ได้นำเงิน ๒,๐๐๐ บาท ไปผ่อนชำระค่าวงรถจักรยานยนต์ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เวลาช่วงเช้า ก่อนไปใช้ สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน โดยชำระให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมพรเหรียญทองมอเดิร์น อำเภอ หลังสวน ส่วนเงินอีก ๒,๐๐๐ บาท ได้นำไปซื้อของใช้ในครัวเรือน เสื้อผ้า และของใช้ส่วนตัว และให้การว่านายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ซึ่งเป็นเพื่อนของตน และนายวิโรจน์ซึ่งเป็นน้องสามี ของตนเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ โดยนายวิโรจน์ให้การว่า ไม่เห็นเหตุการณ์ และนายศุภศักดิ์ ให้การว่า เห็นผู้ชายไม่ทราบว่าเป็นใครส่งเงินให้นางสาวอารีรัตน์ เป็นธนบัตรชนิดหนึ่งพันบาท ไม่ทราบจำนวน แต่ไม่เห็นนางสาวอารีรัตน์ส่งสิ่งใดให้กับชายคนนั้น ทั้งสองคนยืนคุยกัน นานประมาณ ๑๐ นาที และไม่ได้ยินว่าคุยอะไรกันเพราะอยู่ระยะไกล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวแล้วเห็นว่า นายวิโรจน์พยานบุคคลที่ นางสาวอารีรัตน์กล่าวอ้างว่าเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ให้การว่าไม่รู้เห็นเหตุการณ์ ส่วนนายศุภศักดิ์ ให้การว่าเห็นชายไม่ทราบว่าเป็นใครส่งเงินให้นางสาวอารีรัตน์ไม่ทราบจำนวน แต่ไม่เห็นนางสาวอารีรัตน์ส่งสิ่งใดให้กับชายคนนั้นและไม่ได้ยื่นการสนทนา ซึ่งพยานบุคคลล้วนเป็น

/เพื่อนและ...

เพื่อนและญาติของนางสาวอารีรัตน์ ทำให้การไม่ได้ระบุชัดว่าชายคนดังกล่าวคือนายสมนึก หรือหมี จึงไม่อาจที่จะรับฟังว่านายสมนึกหรือหมีเป็นผู้ซื้อบัตรประจำตัวประชาชนจากนางสาวอารีรัตน์ และไม่มีพยานหลักฐานอื่นที่บ่งชี้ให้เห็นว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียงจริง และเป็นที่น่าสังเกตว่าผลคะแนนการเลือกผู้ใหญ่บ้านต่างกัน ๒ คะแนน ตรงกับที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีการทุจริตขายเสียงกัน ๒ คน ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณากรณีร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อสั่งการเกี่ยวกับการร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๗๒๓๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดไว้ว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านใดเป็นการเลือกที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่นั้น มีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ประการแรก ต้องมีผู้กระทำความผิดด้วยวิธีการต่างๆ ดังที่กำหนดไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประการที่สอง การกระทำนั้นต้องเป็นการกระทำเพื่อจูงใจ เพื่อให้มีการลงคะแนนหรืองดเว้นการลงคะแนนแก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง หรือเพื่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง หรือเพื่อเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครรายอื่น และประการที่สาม ต้องเป็นการกระทำที่ผู้สมัครมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้สมัครมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ในการกระทำหรือเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครได้รับเลือกหรือไม่ได้รับเลือก ดังนั้น เมื่อไม่มีพยานหลักฐานที่ยืนยันชัดเจนโดยปราศจากข้อสงสัยแล้วอาจทำให้มีการกลั่นแกล้งกันได้ จึงจำเป็นต้องมีพยานหลักฐานเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยชี้ขาด มิฉะนั้นแล้ว หากให้มีการเพิกถอนการเลือกผู้ใหญ่บ้านหรือให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ อาจทำให้มีการร้องคัดค้านไม่มีที่สิ้นสุด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยึดถือผลการเลือกผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และให้ผู้ฟ้องคดีสามารถอุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยอ้างว่านายวิโรจน์พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ถูกข่มขู่และเกรงว่าตนเองจะไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมิได้โต้แย้งว่าไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในประเด็นใด อย่างไร ประกอบกับไม่มีพยานหลักฐานอ้างอิงว่าพยานถูกข่มขู่ ผู้ฟ้องคดีเพียงแต่กล่าวอ้างลอยๆ จึงมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

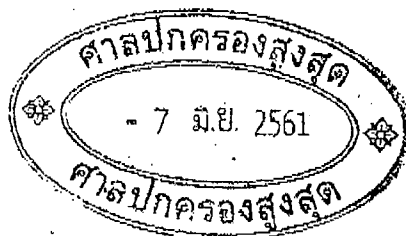
ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเรียกนายชัชชัย พัฒน์ทอง เข้ามาในคดีแล้ว กำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีการซื้อขายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเพื่อไม่ให้ไปลงคะแนน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สอบสวนข้อเท็จจริงแล้วรายงานผลไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งผลปรากฏว่านายอุดมพล คงกุลวิจิตพงษ์ ให้การว่า เมื่อประมาณวันที่ ๗ หรือวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ได้นำเงิน ๓,๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน แต่ไม่ได้ถ่ายสำเนาธนบัตรไว้ นางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา ให้การเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ก่อนไปเลือกผู้ใหญ่บ้านได้นำเงิน ๒,๐๐๐ บาท ไปผ่อนชำระค่างวดรถจักรยานยนต์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมพรเหรียญทองมอเตอร์ สาขาหลังสวน ส่วนเงินอีก ๒,๐๐๐ บาท ได้นำไปซื้อของใช้ในครัวเรือน เสื้อผ้า และเครื่องใช้ส่วนตัว โดยไม่มีพยานหลักฐานระบุที่มาของเงินว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้จ้างวานให้บุคคลอื่นนำเงินไปให้นางสาวอารีรัตน์เพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเป็นผู้จ้างวานนายสมนึกหรือหมี มากขนอน ให้ซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์เพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน เพราะนางสาวอารีรัตน์ได้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้เป็นผู้จ้างวานหรืออยู่เบื้องหลังให้นายวชิรา จิฎกกาญจน์ ให้เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท แก่นายอุดมพล และนายวชิราได้ให้การว่าไม่มีส่วนรู้เห็น ประกอบกับไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้จ้างวานนายสมนึกหรืออยู่เบื้องหลังการกระทำของนายวชิรา ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเพียงการกล่าวหาลอยๆ ไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุน นอกจากนี้ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่สิทธิคัดค้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนวันเลือกผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้ร้องคัดค้านก่อนการเลือกผู้ใหญ่บ้านเสร็จสิ้นจะส่งผลดีว่าการร้องคัดค้านภายหลัง ดังนั้น การเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ จึงสุจริตและเที่ยงธรรมตามข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว

ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำคำคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ประสงค์ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า นางสาวอารีรัตน์ หิตชนะนา ได้ให้การต่อปเล็ดอำเภอลงสนว่า เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา นายสมนึกหรือหมี่ มากขนอน ได้ให้เงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท ซึ่งนางสาวอารีรัตน์ได้รับไว้ และได้มอบบัตรประจำตัวประชาชนให้นายสมนึก และนายสมนึกพูดว่าในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ไม่ต้องไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน และให้การเพิ่มเติมว่า ก่อนไปเลือกผู้ใหญ่บ้านนางสาวอารีรัตน์ ได้นำเงินดังกล่าวไปผ่อนชำระค่างวดรถจักรยานยนต์จำนวน ๒,๐๐๐ บาท ส่วนเงินอีกจำนวน ๒,๐๐๐ บาท ได้นำไปซื้อของใช้ในครัวเรือน เสื้อผ้า และของใช้ส่วนตัว จึงเป็นคำให้การที่สอดคล้องกันมาโดยตลอด มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าการทุจริตการเลือกผู้ใหญ่บ้านจริง และเป็นที่ยอมรับกันในหมู่บ้านว่านายสมนึกเป็นหัวคะแนนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ส่วนนายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ให้การว่า เห็นชายรูปร่างสูง ผิวดำ อายุประมาณ ๔๐ ปี ขับรถจักรยานยนต์ ไม่ทราบเลขทะเบียนและยี่ห้อ สีเงิน ให้เงินไม่ทราบจำนวนแก่นางสาวอารีรัตน์ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของนายจรรยา หิตชนะนา บิดาของนางสาวอารีรัตน์ ที่ให้การว่า ในวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน เวลา ๑๐ นาฬิกา นางสาวอารีรัตน์ไม่มาลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน จึงไปตามให้มาลงคะแนน และทราบจากนางสาวอารีรัตน์ว่านายสมนึกได้ยึดบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์ไป นางสาวอารีรัตน์จึงใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุแล้ว ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน เมื่อพยาน ทั้ง ๓ คน ไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีเหตุใดที่จะให้การปรักปรำผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คำให้การดังกล่าวจึงน่าเชื่อว่าการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของ นางสาวอารีรัตน์จริง ส่วนคำให้การของนายวิโรจน์ จันทรมณี ที่นางสาวอารีรัตน์อ้างว่า เป็นน้องชายและเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ที่ให้การว่า ไม่รู้และไม่เห็นเหตุการณ์ดังกล่าว จึงเป็นคำให้การที่ขัดแย้งกับคำให้การของนางสาวอารีรัตน์และเป็นคำให้การที่เลื่อนลอย เนื่องจากการสอบปากคำนายวิโรจน์ได้กระทำขึ้นภายหลัง และในขณะนั้นนายวิโรจน์ได้ ทราบถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและเพื่อให้ตนเองพ้นจากความขัดแย้งดังกล่าว ส่วนกรณีที่มีการกล่าวหาว่านายวชิราเป็นผู้ให้เงิน ๓,๐๐๐ บาท แก่นายอุดมพล คงกุลวิจิตพงษ์ โดยมีการติดต่อกันทางโทรศัพท์และมีการมอบเงินกันในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อไม่ให้ นายอุดมพลไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น เมื่อพิจารณาจากคำให้การของนายอุดมพลและดาบตำรวจ ชนกฤต เสียนกาญจนากร ซึ่งทราบว่านายวชิราเป็นหัวคะแนนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประกอบกับ บันทึกลับประจำวันของสถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวนและบัญชีเงินฝากของนายอุดมพล นำเชื่อว่าการทุจริตการเลือกผู้ใหญ่บ้านจริง ซึ่งหากนายวชิราและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า

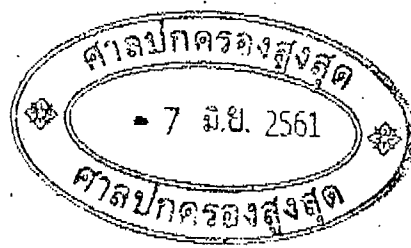
/มีส่วน...

มีส่วนกระทำการดังกล่าวจริงย่อมต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ดังนั้น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จึงไม่สุจริตและเที่ยงธรรมตามข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑

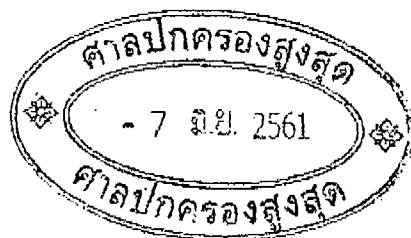
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมว่า การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่านางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา ใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุแล้วไปเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่เป็นความจริง เพราะนางสาวอารีรัตน์ ไม่อาจมีบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุเก็บไว้ และไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งคนใด อนุญาตให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุเลือกผู้ใหญ่บ้านได้ อีกทั้งนางสาวอารีรัตน์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ยืนยันว่าตนไปเลือกผู้ใหญ่บ้านโดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่ถูกต้องซึ่งเป็นไปทำนองเดียวกับถ้อยคำของนายจรรยา หิตชะนา ประกอบกับ นายสมนึกหรือหมี มากখনอน ได้มีหนังสือลงวันเดียวกันยืนยันว่าตนไม่มีพฤติกรรม ชื่อบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์เพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้านและไม่ได้เป็น หัวคะแนนให้กับผู้สมัครคนใด เช่นเดียวกับนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ ที่ได้ทำหนังสือยืนยันว่า ตนไม่มีพฤติกรรมรับเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท จากนายวชิรา จิฎกกาญจน์ เพื่อไม่ให้ไปเลือก ผู้ใหญ่บ้าน และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า มีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของนายอุดมพลจำนวน ๓,๐๐๐ บาท นั้น ไม่เป็นความจริง เนื่องจากเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ นายอุดมพลได้รับ เงินโอนเข้าบัญชีเงินฝากจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินค่าจ้างรับเหมาก่อสร้างเนื่องจาก นายอุดมพลมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง และนายวชิราได้ยืนยันเป็นหนังสือว่าตนไม่มีพฤติกรรม จ้างวานนายอุดมพลเพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน และไม่ได้เป็นหัวคะแนนให้กับผู้สมัครคนใด นอกจากนี้ การที่ดาบตำรวจ ธนกฤต เสียนกาญจนากร ให้การว่า นายวชิราเป็นหัวคะแนน ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น ไม่เป็นความจริง เพราะหากดาบตำรวจ ธนกฤตทราบว่ามี การซื้อเสียง กันเกิดขึ้นจริง เหตุใดจึงไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริง ข้อกล่าวหาของ ผู้ฟ้องคดีเป็นแต่เพียงการกล่าวหาลอยๆ ไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุน

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ถือว่าเป็นการเลือก ที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจ ให้ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านงดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครด้วยการให้ทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงจากคำให้การของ นางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา ในครั้งแรกว่า นายสมนึกหรือหมี มากখনอน ได้มอบเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท พยานคือ นายจรรยา หิตชะนา บิดา และนายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย รั้งฟังได้ว่า

มีการซื้อ...

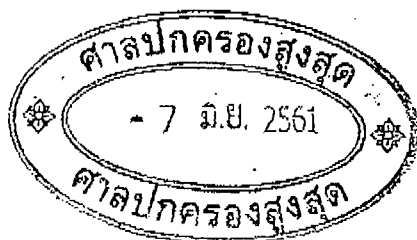
มีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์จริง แม้นางสาวอารีรัตน์จะให้การ
 ในภายหลังว่าตนมิได้ขายบัตรประจำตัวประชาชน และนายสมนึกหรือหมีจะปฏิเสธว่าไม่ได้
 ให้เงินนางสาวอารีรัตน์และไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านในระหว่างวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒
 แต่พยาน ๓ คน ให้การว่าได้พบกับนายสมนึกหรือหมีในหมู่บ้านระหว่างวันเวลาดังกล่าว
 ส่วนนายวิโรจน์ จันทร์มณี ผู้ที่นางสาวอารีรัตน์อ้างเป็นพยานอีกคนได้ให้การว่าไม่รู้เห็น
 เหตุการณ์ อาจเกิดความเกรงกลัว และไม่มีเหตุผลใดที่นางสาวอารีรัตน์จะอ้างนายวิโรจน์
 เป็นพยานผู้รู้เห็นการจ่ายเงิน หากนายวิโรจน์มิได้อยู่ใกล้กับสถานที่ที่มีการจ่ายเงิน สำหรับ
 กรณีของนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ นั้น นางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ ภรรยาของนายอุดมพล
 ได้ให้การสอดคล้องกับถ้อยคำของตาบตำรวจ ธนกฤต เสียนกาญจนากร ซึ่งเป็นผู้แนะนำให้
 นายอุดมพลไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวนว่า นายอุดมพล
 เป็นผู้เล่าให้ฟังถึงการได้รับเงินจากนายวชิรา จิฎกานัญจน์ แม้นายวชิราและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓
 ปฏิเสธว่านายวชิรามิได้เป็นหัวคะแนนของตนก็ตาม แต่โดยที่ตาบตำรวจ ธนกฤต เป็นตำรวจ
 ทำหน้าที่สายตรวจ สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน ย่อมรู้ข่าวความเคลื่อนไหวในการเลือก
 ผู้ใหญ่บ้านเป็นอย่างดีและไม่ปรากฏว่าเคยมีสาเหตุขัดแย้งกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ถ้อยคำของ
 นางสาวอารีรัตน์ในครั้งแรกและนายอุดมพลย่อมมีน้ำหนักรับฟังได้ว่าการจ่ายเงินให้แก่
 นางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพลเพื่อมิให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจริง สำหรับบันทึกถ้อยคำ
 ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่นางสาวอารีรัตน์ นายอุดมพล นายสมนึกหรือหมี และ
 นายวชิรายืนยันว่าไม่มีการจ่ายเงินเพื่อมิให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ไม่อาจนำมารับฟัง
 หักล้างถ้อยคำของพยานดังกล่าวมาแล้วได้ เพราะได้ทำขึ้นหลังเกิดเหตุถึง ๓ ปี ดังนั้น
 การเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ ๙
 กันยายน ๒๕๕๒ จึงมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามผลการสืบสวนของปลัดอำเภอ
 หลังสวนและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่
 ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด
 อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้คำวินิจฉัย
 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๙๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒
 ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย สำหรับการที่จะมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่หรือไม่ นั้น
 เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
 ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลไม่จำเป็นต้องออกคำสั่ง

/ศาลปกครองชั้นต้น...

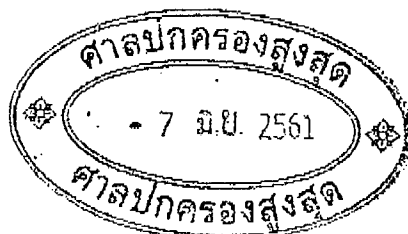
ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งอำเภอลำปางหลวงวันที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ชพ ๐๐๑๓/๑๘๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งและวันมีคำวินิจฉัย คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า คำสั่งอำเภอลำปางหลวงวันที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ชพ ๐๐๑๓/๑๘๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการที่จะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยหลักความมั่นคงของคำสั่งทางปกครองหรือความมั่นคงแห่งสิทธิ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการออกคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น และได้กระทำโดยสุจริต ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ศาลปกครองชั้นต้นยังรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริง เนื่องจากตามสำนวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นายวิโรจน์ จันทรมณี พยานบุคคลซึ่งเป็นน้องสามีของนางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา ที่นางสาวอารีรัตน์ให้การว่ารู้เห็นเหตุการณ์ขณะมีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ได้ให้การว่าไม่รู้เห็นเหตุการณ์ตามที่นางสาวอารีรัตน์กล่าวอ้าง ส่วนนายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ซึ่งเป็นเพื่อนของนางสาวอารีรัตน์ให้การว่า เห็นผู้ชายไม่ทราบว่าเป็นใครส่งเงินให้นางสาวอารีรัตน์เป็นชนบัตรชนิดหนึ่งพันบาท ไม่ทราบจำนวน แต่ไม่เห็นนางสาวอารีรัตน์ส่งสิ่งใดให้ชายคนนั้น บุคคลทั้งสองยินยอมกันนานประมาณ ๑๐ นาที และไม่ได้ยินว่าคุยอะไรกันเพราะอยู่ไกล พยานทั้งสองปากนี้เป็นญาติและเพื่อนของนางสาวอารีรัตน์ เมื่อนายวิโรจน์ให้การปฏิเสธไม่รู้เห็นตามข้ออ้างของนางสาวอารีรัตน์ และนายศุภศักดิ์ไม่ได้ให้การระบุว่าชายที่สนทนากับนางสาวอารีรัตน์คือ นายสมนึกหรือหมี่ มากขนอน และไม่ได้ยินว่าพูดคุยกันเรื่องใด มีการส่งเงินให้นางสาวอารีรัตน์เป็นคำสั่งของใด ทั้งยังไม่เห็นนางสาวอารีรัตน์ส่งสิ่งของใดให้ชายคนดังกล่าว

/และนายสมนึก...

และนายสมนึกก็ได้ให้การปฏิเสธข้อเท็จจริงนี้ คำให้การของบุคคลทั้งสองจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ และหากศาลจะฟังว่ามีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์เพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้านจริงตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีแล้ว เหตุใดนางสาวอารีรัตน์ได้ให้การว่าได้นำเงินจำนวน ๒,๐๐๐ บาท ที่ได้รับไปผ่อนค่าวงรถจักรยานยนต์กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมพรเหรียญทองมอเตอร์ สาขาหลังสวน ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ส่วนที่เหลืออีก ๒,๐๐๐ บาท ได้นำไปซื้อเครื่องใช้ในครัวเรือน ซึ่งในการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อสิ่งของบางครั้งอาจจะผ่อนเกินจำนวนตามที่กำหนดในสัญญาได้เพื่อให้การผ่อนชำระเสร็จเร็วขึ้น การที่นางสาวอารีรัตน์ผ่อนชำระเกินจำนวนในสัญญาจึงหาใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด และเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท ก็ไม่อาจรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการซื้อขายบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ส่วนกรณีของนายอุดมพล ดงกุลวิชิตพงษ์ ที่อ้างว่าในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ นายชिरา จิฎกานัญณ์ หัวคะแนนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาพบและให้เงินเป็นค่าตอบแทนในการไม่ไปเลือกผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๓,๐๐๐ บาท และนายอุดมพลได้นำไปฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ นั้น จากการตรวจสอบปรากฏหลักฐานตามสมุดบัญชีเงินฝากดังกล่าวของนายอุดมพลเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ระบุรายการฝากเงินสดจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท หาใช่จำนวน ๓,๐๐๐ บาทแต่อย่างใด อีกทั้งนายชिरาก็ปฏิเสธข้อเท็จจริงส่วนนี้ แม้ศาลจะรับฟังคำให้การของนางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ และดาบตำรวจ ธนกฤต เลียนกาญจนากร แล้ววินิจฉัยว่าถ้อยคำของนางสาวอารีรัตน์ครั้งแรกและนายอุดมพลมีน้ำหนักให้รับฟังได้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าถ้อยคำของดาบตำรวจ ธนกฤตไม่น่าเชื่อถือเพียงพอ เนื่องจากไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันว่านายอุดมพลได้บอกกล่าวเรื่องการจ่ายเงินของนายชिरาและดาบตำรวจ ธนกฤตได้แนะนำให้ไปแจ้งความนั้นก็เพียงการกล่าวอ้างลอยๆ ว่าได้มีการพูดคุยทางโทรศัพท์ และถ้าหากเป็นจริงดังที่นางสาววันเพ็ญและดาบตำรวจ ธนกฤตให้การ ดาบตำรวจ ธนกฤตก็น่าที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป คำให้การของนายอุดมพลนางสาววันเพ็ญ และดาบตำรวจ ธนกฤตจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ และจากผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้มีผลต่างของคะแนนเพียง ๒ คะแนน ซึ่งมีจำนวนตรงกับจำนวนที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องคัดค้านว่ามีการทุจริตจำนวน ๒ ราย และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนการเลือกผู้ใหญ่บ้านในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ทั้งสิ้น แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้มีส่วนได้เสีย

/รายใด...

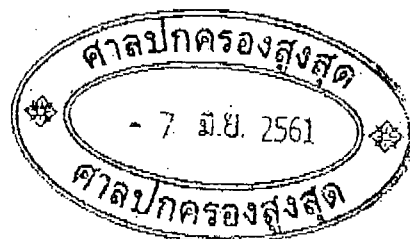
รายได้ใช้สิทธิคัดค้านก่อนวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน กรณีนี้เชื่อว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ในการคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้

นอกจากนี้ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อสั่งการเกี่ยวกับการร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๗๒๓๖ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้ว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านใดเป็นการเลือกที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่นั้น มีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ประการแรก ต้องมีผู้กระทำซึ่งกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังที่กำหนดไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าว ประการที่สอง การกระทำนั้นต้องเป็นการกระทำเพื่อจงใจเพื่อให้มีการลงคะแนนหรืองดเว้นการลงคะแนน แก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง หรือเพื่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง หรือเพื่อเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครรายอื่น และประการที่สาม ต้องเป็นการกระทำที่ผู้สมัครมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้สมัครมีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำหรือเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครได้รับเลือกหรือไม่ได้รับเลือก ดังนั้น เมื่อไม่มีพยานหลักฐานที่ยืนยันชัดเจน โดยปราศจากข้อสงสัยแล้วอาจทำให้มีการกลั่นแกล้งกันได้ จึงจำเป็นต้องมีพยานหลักฐาน เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยชี้ขาด มิฉะนั้นแล้วหากให้มีการเพิกถอนการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หรือให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่โดยง่ายอาจทำให้มีการร้องคัดค้านไม่มีที่สิ้นสุด และตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แต่มิได้ให้บทนิยามของคำว่า โดยสุจริตและเที่ยงธรรมไว้ เมื่อไม่ได้บัญญัติความหมายไว้ชัดเจนจึงมีความหมายเพียงใด จึงต้องอาศัยกฎหมายลำดับรองอธิบายความหมาย ซึ่งในกรณีนี้คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ และข้อสั่งการฯ ข้างต้น จากพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจรับฟังได้เป็นที่ยุติว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นยกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีไม่ทำคำแก้อุทธรณ์ยื่นต่อศาล

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การให้ถ้อยคำของนางสาว อารีรัตน์ หิตชนะนา นายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ ดาบตำรวจ ธนกุลุต เสียนกาญจนากร และนางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ ในครั้งแรกไม่น่าเชื่อถือ ซึ่งต่อมาบุคคลดังกล่าวก็ได้ให้ถ้อยคำ

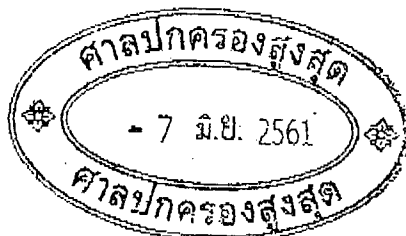
/ตามบันทึก...

ตามบันทึกลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ไม่มีการจ่ายเงินเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิ โดยมีได้มีบุคคลใดบังคับขู่เข็ญ จึงไม่มีพืชรกรณี่จึงไม่มีพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใดเกี่ยวข้องกับหรือบ่งชี้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิดดังกล่าวหรือการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับเลือกหรือไม่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน นอกจากนี้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้คะแนนเพิ่มอีก ๑ คะแนน รวมเป็น ๘๐ คะแนน ก็ยังน้อยกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อยู่จำนวน ๑ คะแนน ผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านในวันดังกล่าวจึงไม่มีผลเปลี่ยนแปลงไป

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

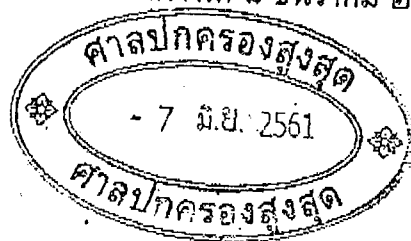
ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศอำเภอหลังสวน เรื่อง การเลือกผู้ใหญ่บ้าน ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ปรากฏว่ามีผู้สมัครจำนวน ๒ คน คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครหมายเลข ๒ โดยเริ่มให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่วันที่ ๘ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕ นาฬิกา เมื่อถึงเวลา ๑๕ นาฬิกา ประธานกรรมการเลือกตั้งได้ประกาศปิดการลงคะแนนและเริ่มนับคะแนน ปรากฏว่า มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๖๖ คน จากผู้มีสิทธิลงคะแนนทั้งหมด ๑๘๓ คน มีบัตรดี ๑๖๐ ฉบับ และบัตรเสีย ๖ ฉบับ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คะแนน ๘๑ คะแนน ส่วนผู้ฟ้องคดีได้คะแนน ๗๙ คะแนน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ร้องคัดค้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า มีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมอบหมายให้นายประเมษฐ์ โภคบุตร ปลัดอำเภอหลังสวน สอบสวนข้อเท็จจริง หลังจากนั้นนายประเมษฐ์ได้ทำการสอบปากคำผู้ฟ้องคดี นางสาวอารีรัตน์ หิตชนะ นายสุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย นายจรวัย หิตชนะ นายอุดมพล คงกุลวิจิตพงษ์ นางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ ดาบตำรวจ ธนภฤต เลียนกาญจนากร นายสมนึกหรือหมี มากชนอน

/นายวิชา...

นายวิชาหรือน้อย จัญกาญจน์ นายประสงค์ อันสตีตย์ นายทวี พัทฒหาญ นายสมพิศ มีแก้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว ได้มีหนังสือรายงานสรุปผลการสอบสวน ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยเชื่อว่ามีการกระทำตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ถือเป็นกรเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม เห็นควรรายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาเห็นชอบตามรายงานสรุปผลการสอบสวนดังกล่าว จึงมีหนังสือ ที่ ขพ ๐๒๑๗/๓๔๕๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๖๘๑๙ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า คำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งต้องแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้การปฏิเสธ และชี้แจงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีเงินที่จะไปซื้อบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อไม่ให้ไปลงคะแนน เสียงละ ๓,๐๐๐ บาท ถึง ๔,๐๐๐ บาท ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมาก และไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึก และนายวิชา หรือบุคคลใดๆ ซื้อเสียงหรือซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่มีเงินจำนวนดังกล่าว ภาพถ่าย หรือเทปบันทึกเสียงมาเป็นพยานหลักฐาน ส่วนนางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพลเป็นญาติพี่น้องของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๓๗๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนนายวิโรจน์ จันทรมณี นางสาวอารีรัตน์ และนายอุดมพลเพิ่มเติม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว และได้มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๒๑๗/๓๕๓๘ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มี หนังสือด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๘๘๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยไม่สุจริต และเที่ยงธรรม จึงให้ยึดถือผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และได้มี หนังสือด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๘๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า

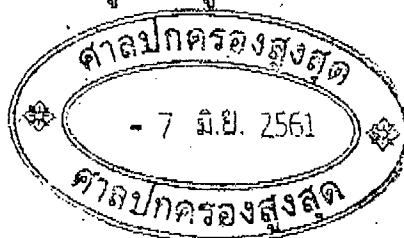

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานอื่นที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยไม่สุจริต และเที่ยงธรรม จึงให้ยกคำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านและยุติเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ตามหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๒๕๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งยกคำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๙๙๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันออกคำสั่งและวันมีคำวินิจฉัย คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เห็นด้วย จึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๙๙๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ยกคำคัดค้านของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และให้กระทำโดยวิธีลับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา... วรรคห้า บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการคัดค้านว่าผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามวรรคสี่ได้รับเลือกมาโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวน และถ้าผลการสอบสวนได้ความตามที่มีผู้คัดค้าน ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งโดยเร็ว ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ กำหนดว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้าน ต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (๑) นับแต่วันที่นายอำเภอประกาศให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านจนถึงวันเลือก ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกลงคะแนน หรืองดเว้นการลงคะแนน

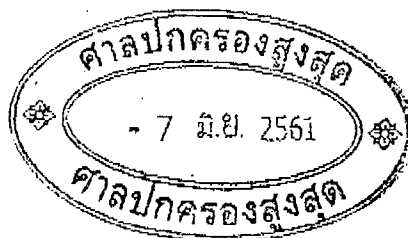

/ให้แก่ผู้สมัคร...

ให้แก่ผู้สมัคร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ก. จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียม เพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด... ข้อ ๑๐ กำหนดว่า การกระทำที่ฝ่าฝืนตามข้อ ๘ หรือข้อ ๙ เป็นการเลือกที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม และข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อนายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ใดเห็นว่าการเลือกเป็นไป โดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ทำคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง วรรคสอง กำหนดว่า เมื่อนายอำเภอได้รับหนังสือ ร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวน แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นและ หลักฐานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาด หากเห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นไปตามที่ ได้มีการร้องคัดค้าน หรือได้มีการกระทำไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพ้นจากตำแหน่ง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง ตามบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านที่จะถือว่าเป็นการเลือกที่ไม่สุจริตและ เที่ยงธรรมนั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีผู้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยวิธีการต่างๆ ดังที่กำหนดไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าว เช่น การให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยการกระทำนั้นเป็นการกระทำเพื่อจูงใจ ให้ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านลงคะแนนหรืองดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง และเป็นการกระทำที่ผู้สมัครมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำดังกล่าว

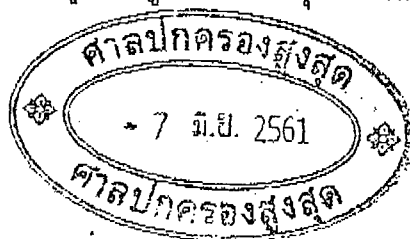
เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ มีผู้มาใช้สิทธิจำนวน ๑๖๖ คน จากผู้มีสิทธิลงคะแนนทั้งหมด ๑๘๓ คน มีบัตรดี ๑๖๐ ฉบับ และบัตรเสีย ๖ ฉบับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คะแนน ๘๑ คะแนน ส่วนผู้ฟ้องคดีได้คะแนน ๗๙ คะแนน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่ง อำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป และผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากมีการซื้อบัตร ประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิ โดยผู้ฟ้องคดีได้ให้การ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อนายประเมษฐ์ โภคบุตร ปลัดอำเภอหลังสวน ซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ทราบเหตุดังกล่าวจาก นายจรรยา หิตชนะา ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า บัตรประจำตัวประชาชนของนางสาว อารีรัตน์ หิตชนะา บุตรสาวถูกยึด ผู้ฟ้องคดีจึงให้นายจรรยาขับรถไปตามนางสาวอารีรัตน์

/โดยให้ใช้...

โดยให้ใช้ใบขับขีหรือบัตรอื่นที่มีรูปถ่ายที่ทางราชการออกให้แทน ซึ่งนายจรรยา ก็ไปตามนางสาวอารีรัตน์และนางสาวอารีรัตน์ก็ลงคะแนนได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไปแจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวนไว้เป็นหลักฐาน พร้อมกับนางสาวอารีรัตน์และนายจรรยา ลงลายมือชื่อเป็นพยาน ปรากฏตามรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา รวมทั้งผู้ฟ้องคดีทราบจากนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ ว่าไม่ได้ไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากนายวิฑริหรือน้อย จิฎกานัญญ์ ให้เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิ ซึ่งในวันเลือกตั้งผู้ฟ้องคดีก็ได้ให้นางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ ภรรยาของนายอุดมพลไปตาม แต่ก็หาไม่พบ โดยผู้ฟ้องคดีและนายอุดมพลได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ไว้เป็นหลักฐาน ปรากฏตามรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา จึงเป็นกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่พิพาทมีการให้เงินแก่ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเพื่อไม่ให้ไปใช้สิทธิดังกล่าว จำนวน ๒ คน คือ นางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพล ซึ่งจากผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของนายประเมษฐ์ ปรากฏการให้ถ้อยคำของพยานบุคคล ดังนี้

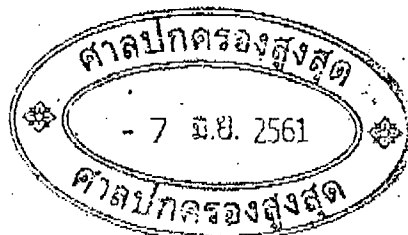
กรณีของนางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา นางสาวอารีรัตน์ได้ให้การเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ นายสมนึกหรือหมี่ มากขนอน ได้ให้เงินแก่ตนจำนวน ๔,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน โดยตนได้มอบบัตรประจำตัวประชาชนให้นายสมนึก ส่วนเงินจำนวนดังกล่าวได้นำไปชำระค่างวดรถจักรยานยนต์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมพรเหรียญทองมอเตอร์ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยปรากฏตามเอกสารหลักฐาน แสดงการชำระค่างวดรถจักรยานยนต์ว่านางสาวอารีรัตน์นำเงินไปชำระค่างวดระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน ในเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ชำระเดือนละ ๑,๖๕๐ บาท ตามที่กำหนดในสัญญาเช่าชื่อ แต่ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ชำระจำนวน ๒,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือนำไปซื้อของใช้ส่วนตัว โดยมีนายวิโรจน์ จันทรรัตน์ เป็นผู้เห็นเหตุการณ์ แต่นายจรรยา หิตชะนา เป็นผู้ไปตามให้นางสาวอารีรัตน์ไปลงคะแนนโดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุที่เจาะรูแล้ว และให้การเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า มีผู้เห็นเหตุการณ์ดังกล่าวคือ นายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ซึ่งเป็นเพื่อนของตน และนายวิโรจน์ซึ่งเป็นน้องของสามี นายศุภศักดิ์ให้การเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ นายศุภศักดิ์ได้ไปดูใกล้บริเวณบ้านของนางสาวอารีรัตน์ เห็นผู้ชายขับรถจักรยานยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนและยี่ห้อ รูปร่างสูง ผิวดำ อายุประมาณ ๕๐ ปี ไปพบนางสาวอารีรัตน์

โดยมีการ...

โดยมีการพูดคุยกัน แต่ตนอยู่ห่างจากนางสาวอารีรัตน์ประมาณ ๑๕ เมตร จึงไม่ได้ยินถ้อยคำที่พูดกัน และมีการให้เงินไม่ทราบจำนวนแก่นางสาวอารีรัตน์ และให้การเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ที่นางสาวอารีรัตน์พูดคุยด้วยคือนายสมนึก แต่ขณะนั้นไม่รู้ว่าใครส่งเงินให้นางสาวอารีรัตน์และยื่นพูดคุยกันประมาณ ๑๐ นาที นายจรรยาให้การเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า ได้ไปตามนางสาวอารีรัตน์ให้มาล้างคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้านและทราบจากนางสาวอารีรัตน์ว่าบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์ถูกนายสมนึกยึดไปและนางสาวอารีรัตน์ได้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุที่เจาะรูไปใช้สิทธิลงคะแนน นายวิโรจน์ให้การเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ตนไม่รู้ไม่เห็นเหตุการณ์ดังกล่าว นายสมนึกให้การเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า ในระหว่างวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ไปทำสวนอยู่ที่หมู่ที่ ๕ ตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ไม่ได้อยู่ในหมู่บ้าน และกลับจากทำสวนเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๖ นาฬิกา นายประสงค์ อันสติกดิ์ ให้การเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ได้ขี่รถจักรยานยนต์สวนทางกับนายสมนึกในบริเวณใกล้หมู่บ้าน นายสมนึก มีแก้ว ให้การเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า พบนายสมนึกในบริเวณหมู่บ้าน ในวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และนายทวี พัฒหาญ ให้การเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า เป็นญาติของนายสมนึกและพบเห็นนายสมนึกก่อนวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน ๑ ถึง ๒ วัน

ส่วนกรณีของนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ นายอุดมพลได้ให้การเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า ในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ นายวชิรามาพบตนบริเวณหน้าค่ายไก่ชนเพื่อให้เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เป็นชนบัตรฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ ฉบับ โดยเป็นค่าตอบแทนในการไม่ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน และตนได้นำไปฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ปรากฏตามสำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาปากน้ำหลังสวน ระบุรายการฝากเงินสดจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และให้การเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ไม่ได้ถ่ายสำเนาของเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ไว้ เนื่องจากไม่ได้เตรียมไว้ร้องเรียน นางสาววันเพ็ญให้การเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า ได้ฟังนายอุดมพลพูดกับดาบตำรวจ ชนกฤต เสียนกาญจนกร ทางโทรศัพท์ว่ารับเงินมา ๓,๐๐๐ บาท เป็นค่าจ้างไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ดาบตำรวจ ชนกฤตให้การเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า นายอุดมพลได้โทรศัพท์ไปหาหรือกรณีรับเงินจากนายวชิราหวัตะแนนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อไม่ให้ไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๓,๐๐๐ บาท

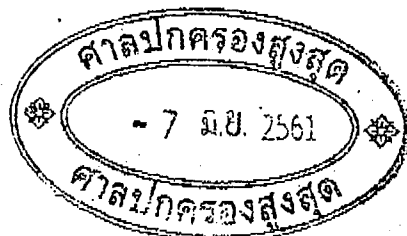
/ดาบตำรวจ...

ดาบตำรวจ ธนกฤตจึงให้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน และนายวิชาให้การเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ปฏิเสธว่าไม่รู้จักและไม่ได้ให้เงินนายอุดมพล แต่อย่างใด และมีได้ช่วยผู้ใดหาเสียงในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน

ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า ได้หาเสียงร่วมกับผู้ที่จะเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ โดยไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึกและนายวิชา หรือบุคคลใดๆ ช่วยหาเสียง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้การปฏิเสธข้อกล่าวหา โดยชี้แจงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีเงินที่จะไปซื้อบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อไม่ให้ไปลงคะแนน เสียงละ ๓,๐๐๐ บาท ถึง ๔,๐๐๐ บาท ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมาก และไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึกและนายวิชา หรือบุคคลใดๆ ซื้อเสียงหรือซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน อีกทั้งผู้ฟ้องคดีไม่มีเงินจำนวนดังกล่าว ภาพถ่าย หรือเทปบันทึกเสียง มาเป็นพยานหลักฐาน ส่วนนางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพลเป็นญาติพี่น้องของผู้ฟ้องคดี

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ส่งหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ของนางสาวอารีรัตน์ นายสมนึก นายอุดมพล และนายวิชา จำนวน ๕ ฉบับ ต่อศาล โดยบุคคลทั้งสี่ยืนยันว่า ไม่ได้มีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนและไม่มีการรับเงินเพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ การกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีเลื่อนลอย ไร้พยานหลักฐาน โดยหนังสือดังกล่าวมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลงชื่อเป็นพยาน .

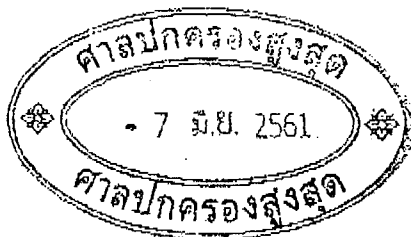
เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำของพยานดังกล่าวแล้วเห็นว่า นางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา ได้ให้การยืนยันต่อผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงทั้งสองครั้งว่า นายสมนึก มากখনอน ได้มอบเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท ให้นางสาวอารีรัตน์เพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนายจรรยา หิตชะนา บิดาของนางสาวอารีรัตน์ และนายศุภศักดิ์ ทิพย์ชัยโย ให้การสนับสนุนว่า มีการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของนางสาวอารีรัตน์จริง โดยเฉพาะนายศุภศักดิ์ได้ให้การยืนยันทั้งสองครั้งว่า มีการให้เงินไม่ทราบจำนวนแก่นางสาวอารีรัตน์ แม้ครั้งแรกจะให้การว่า ไม่รู้ว่าผู้ที่นางสาวอารีรัตน์ พุดคุยด้วยคือใครและไม่ได้ยืนยันถ้อยคำที่พูดกัน แต่ภายหลังได้ให้การยืนยันว่าบุคคลที่พุดคุยกับนางสาวอารีรัตน์คือนายสมนึก ซึ่งเป็นการให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่ามี การจ่ายเงินให้กับนางสาวอารีรัตน์ โดยมีรายละเอียดอันเป็นองค์ประกอบของเหตุการณ์ คือ จำนวนเงินและวันเวลาที่นำเงินไปมอบให้ รวมทั้งจุดประสงค์ในการให้เงิน แม้ต่อมานางสาวอารีรัตน์จะมีหนังสือ

/ยืนยันว่า...

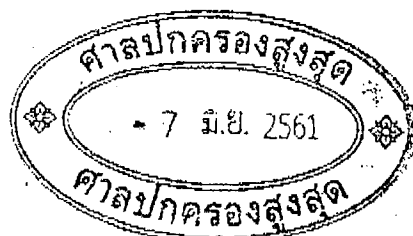
ยืนยันว่าตนมิได้ขายบัตรประจำตัวประชาชนก็ตาม แต่ก็เป็นการยืนยันภายหลังเหตุการณ์เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว ส่วนกรณีของนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์ นั้น นายอุดมพลได้ให้การยืนยันต่อผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงทั้งสองครั้งว่า นายวชิรา จัญญาจณ์ มาพบตนบริเวณหน้าค่ายไก่ชนเพื่อให้เงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เป็นธนบัตรฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ ฉบับ โดยเป็นค่าตอบแทนในการไม่ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนางสาววันเพ็ญ แสงจันทร์ ให้การสอดคล้องกับถ้อยคำของดาบตำรวจ ธนกฤต เลียนกาญจนากร ซึ่งเป็นผู้แนะนำให้ นายอุดมพลไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน ว่านายอุดมพล เป็นผู้เล่าให้ฟังถึงการได้รับเงินจากนายวชิรา ซึ่งเป็นการให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่ามี การจ่ายเงินให้กับนายอุดมพล โดยมีรายละเอียดอันเป็นองค์ประกอบของเหตุการณ์ คือ จำนวนเงินและวันเวลาที่นำเงินไปมอบให้ รวมทั้งจุดประสงค์ในการให้เงิน แม้นายอุดมพลจะมีหนังสือยืนยันว่า ไม่มีการรับเงินเพื่อไม่ให้ไปเลือกผู้ใหญ่บ้านก็ตาม แต่ก็เป็นการยืนยันภายหลังเหตุการณ์เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว นอกจากนี้ กรณีที่ระบุว่าการกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีเลื่อนลอย และไร้พยานหลักฐาน นั้น ก็ขัดแย้งกับถ้อยคำของนางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพลที่เคยให้ไว้ต่อผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงทั้งสองครั้งอย่างสิ้นเชิง อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวด้วย ถ้อยคำตามหนังสือฉบับนี้จึงไม่มีความน่าเชื่อถือ ส่วนนายสมนึกแม้จะให้การปฏิเสธว่าไม่ได้ให้เงินนางสาวอารีรัตน์และไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านในระหว่างวันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ก็ตาม แต่ก็มีพยานบุคคล ๓ คน คือ นายประสงค์ อันสถิตย์ นายสมพิศ มีแก้ว และนายทวี พัทธหาญ ให้การยืนยันว่าได้พบกับนายสมนึกหรือหมีในหมู่บ้านระหว่างวันเวลาดังกล่าว และกรณีของนายวชิราที่ให้การว่าไม่รู้จักและไม่ได้ให้เงินนายอุดมพล และมีได้ช่วยผู้ใดหาเสียงในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน นั้น ก็ย่อมเป็นเรื่องปกติของบุคคลที่ถูกระบุว่าเป็นผู้ให้เงินในกรณีดังกล่าวที่จะต้องให้ถ้อยคำเช่นนั้น เพื่อไม่ให้ตนเองต้องได้รับผลร้ายจากการกระทำดังกล่าวในภายหลัง ส่วนนายวิโรจน์ จันท์รมณี ผู้ที่นางสาวอารีรัตน์อ้างเป็นพยานอีกคนที่ให้การว่า ไม่รู้เห็นเหตุการณ์ นั้น อาจเกิดความเกรงกลัวจึงให้การเช่นนั้น และไม่มีเหตุผลใดที่นางสาวอารีรัตน์จะอ้างนายวิโรจน์เป็นพยานผู้รู้เห็น การจ่ายเงิน หากนายวิโรจน์มิได้อยู่ใกล้กับสถานที่ที่มีการจ่ายเงิน

โดยทั้งสองกรณีข้างต้น แม้จะไม่มีประจักษ์พยานที่เป็นบุคคลภายนอกให้เห็นชัดเจน และขาดพยานหลักฐานในส่วนของเงินของกลางหรือสำเนาธนบัตรที่อ้างว่ามีการจ่ายเป็นค่าตอบแทน เพื่อมิให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งนางสาวอารีรัตน์ หิตชะนา และนายอุดมพล คงกุลวิชิตพงษ์

เป็นญาติของ...

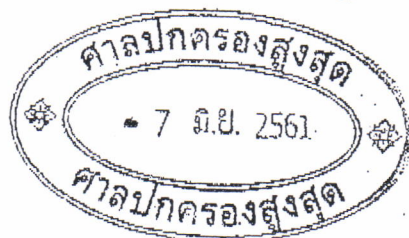
เป็นญาติของผู้ฟ้องคดี ซึ่งโดยปกติแล้วผู้สมัครฝ่ายตรงข้ามจะไม่เสี่ยงทำการซื้อเสียงกับญาติของผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม เพราะอาจเป็นไปได้ยากและอาจถูกร้องเรียนได้ก็ตาม แต่ก็มิใช่ข้อพิรุธที่จะทำให้การให้ถ้อยคำดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือแต่อย่างใด เนื่องจากเรื่องของการให้เงินเพื่อจูงใจมิให้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งโดยปกติผู้กระทำความผิดจะต้องมีการกระทำโดยไม่เปิดเผยให้คนทั่วไปได้ทราบหรือรู้เห็น พยานที่มาให้ถ้อยคำต่อผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาก่อน อีกทั้งยังสอดคล้องกับหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน รายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐานของสถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา ว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปแจ้งความร้องทุกข์กรณีดังกล่าว พร้อมกับนางสาวอารีรัตน์ และนายจรรยา หิตตะนา ลงลายมือชื่อเป็นพยาน และวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ว่าผู้ฟ้องคดีและนายอุดมพลได้ไปแจ้งความร้องทุกข์กรณีนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งการแจ้งความร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นการดำเนินการทันทีภายหลังจากการเลือกผู้ใหญ่บ้านแล้วเสร็จและทราบผลการนับคะแนนแล้ว ประกอบกับการให้ถ้อยคำดังกล่าวต่อเจ้าพนักงาน ย่อมจะต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมาย หากข้อความที่แจ้งเป็นความเท็จ อันเป็นการเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่ง อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ มีผู้มาใช้สิทธิจำนวน ๑๖๖ คน จากผู้มีสิทธิลงคะแนนทั้งหมด ๑๘๓ คน มีบัตรดี ๑๖๐ ฉบับ และบัตรเสีย ๖ ฉบับ โดยมีผู้สมัครเพียง ๒ คน คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คะแนน ๘๑ คะแนน ส่วนผู้ฟ้องคดีได้คะแนน ๗๙ คะแนน ทำให้การซื้อเสียงกับญาติของผู้สมัครฝ่ายตรงข้ามในกรณีนี้มีความเป็นไปได้ ส่วนกรณีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ให้การปฏิเสธว่า ไม่มีเงินจำนวนมากพอที่จะซื้อเสียงเพื่อไม่ให้ไปลงคะแนน เสียละ ๓,๐๐๐ บาทถึง ๔,๐๐๐ บาท และไม่เคยใช้หรือจ้างวานให้นายสมนึก มากขนอน และนายวิชา จิตุกาญจน์ หรือบุคคลใดๆ ซื้อเสียงหรือซื้อบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน นั้น เห็นว่า ในการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้มีผู้สมัครเพียง ๒ คน เท่านั้น คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ฟ้องคดี แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะได้ให้การปฏิเสธดังกล่าวก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้ให้ถ้อยคำยอมรับว่ารู้จักนายสมนึกและนายวิชา อีกทั้งคาบตำรวจชนกฤต เลียนภิญญากร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่สายตรวจ สถานีตำรวจภูธรปากน้ำหลังสวน และไม่ปรากฏว่าเคยมีสาเหตุขัดแย้งกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ให้การว่า นายอุดมพลได้โทรศัพท์ไปหาหรือกรณีรับเงินจากนายวิชาหัวคะแนนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แจ้งความดำเนินคดีอาญาหรือคดีแพ่งกับบุคคลซึ่งให้ถ้อยคำอันเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นผู้ฟ้องคดี นางสาวอารีรัตน์ นายอุดมพล นายจรรยา นายศุภศักดิ์ หรือดาบตำรวจ ธนกฤต ซึ่งผิดปกติวิสัยของคนทั่วไปที่จะต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีพยานหลักฐานใดมาหักล้างพยานหลักฐานตามผลการสอบสวนข้อเท็จจริงข้อปลัดอำเภอหลังสวนและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ กรณีจึงฟังได้ว่า นายสมนึกและนายวิธรา เป็นหัวหน้าคณะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และได้กระทำการในฐานะหัวหน้าเพื่อจูงใจไม่ให้นางสาวอารีรัตน์และนายอุดมพลไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว ส่วนกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่านางสาวอารีรัตน์ได้ไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้านในครั้งนี้ด้วย หรือกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้คะแนนเพิ่มอีก ๑ คะแนน รวมเป็น ๘๐ คะแนน ก็ยังน้อยกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อยู่จำนวน ๑ คะแนน ผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านจึงไม่เปลี่ยนแปลงไปก็ตาม แต่ก็มิได้มีผลกระทบต่อการจูงใจไม่ให้บุคคลดังกล่าวไปลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งได้กระทำการเสร็จสิ้นแล้ว พยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเพียงพอที่จะรับฟังได้แล้วว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการรับฟังข้อเท็จจริงดังกล่าวก็มิได้ขัดกับข้อสั่งการเกี่ยวกับการร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๗/๒๓๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่อย่างใด คำสั่งอำเภอหลังสวน ที่ ๓๔๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลบางน้ำจืด จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลทำให้คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๙๙๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ยกคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย

ส่วนข้ออุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ว่า คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นไม่ชอบด้วยหลักความมั่นคงของคำสั่งทางปกครองหรือความมั่นคงแห่งสิทธิ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการจะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เห็นว่า เมื่อศาลได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้น

/มีคำพิพากษา...

มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าว โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง และวันมีคำวินิจฉัย จึงเป็นการใช้อำนาจของศาลปกครองในการกำหนดค่าบังคับ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ หาใช่เป็นการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองด้วยกันเองที่จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างใดไม่ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงฟังไม่ขึ้น

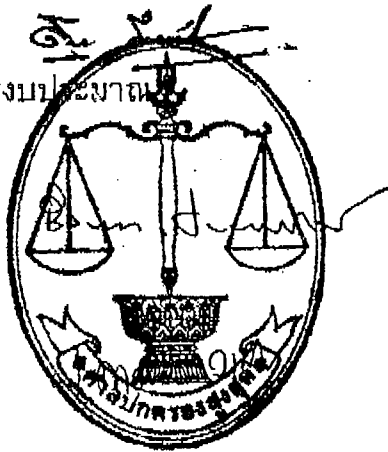
การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งอำเภอลงวัน ที่ ๓๔๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๗/๑๘๘๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง และวันมีคำวินิจฉัย คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายอนุพงศ์ สุขเกษม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ประธานแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณ
ในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

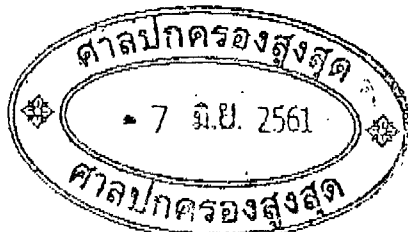
นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางรัตาวรรณ วานิช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

๙. ๒๓๓๖๓

นายรัฐกิจ มานะทัต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวลี ลิ้มปไอวาท

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลี ลิ้มปไอวาท ช่วยเต็ม)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ